UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nicolai Sanderi Angli Doct. Theol. De Origine Ac Progressv Schismatis Anglicani Libri Tres ...

Sander, Nicholas

Coloniæ Agrippinæ, 1610

Additus est duplex index, vnus Martyrum, qui sub Henrico & Elizabetha pro fide Catholica paßi sunt; alter rerum memor abilium, vnà cum Diario rerum in Turri Londinensi, per annos quatuor contra ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-64680

Visual Library

DIARIVM RERVM GESTARVM IN TVRRI LONDINENSI.

Anno Domini 1580.

Gulielmus Tiruitus, clariſſimi viri Menſ.
Roberti Tiruiti equitis aurati fi- die.
lius primogenitus, religionis Ca- Iun.
tholicæ cauſa comprehenſus, quòd 15.
in ſororis nuptijs miſſā audiuiſſe diceretur, in turrim coniectus eſt.

Robertus Tiruitus Gulielmi frater, eadem de 8.
cauſa captus; & licet vehemēter ægrotaret, nulla tamen interceſſione aut fidei ſponſione obtinere potuit, vt in turrim non conijceretur, vnde paulò pòſt mortuus eſt.

Erant hoc ipſo tempore in hoc eodem carcere 19.
Hiberni proceres Catholici Archiepiſcopus Armacanus, Comites Kildarēſis, & Clanricardēſis, Baro Deluinus, Nugetus item, Meuusq́; nobiles.

Rodolphus Ceruinus, Thomas Cotomus, Rober- Decemb.
tus Ionſonius, Lucas Kirbæus presbyteri, Nicola- 5.
us etiam Roſcarocus, & Henricus Ortonus laici nobiles, ex alijs carceribus in Turrim perducti.

Thomas Cotamus & Lucas Kirbæus presbyte- 10.
ri, Scauingeri filiam ad vnam horam & amplius paſſi; ex quo prior copioſum ſanguinem è naribus emiſit.

Menſ. Rodolphus Ceruinus, & Robertus Ionſon
die. presbyt. equulei tormento grauiſsimè vexat
15. Rodolphus Ceruinus iterum equuleo ſubijcitur
16. Ioannes Poſgrauius Soc. Ieſu & Ioan. Hart
19. presbyteri, Ioan. etiam Paſchalis nobilis laicus
29. ex alijs carceribus in hunc commutantur.
31 Idem Ioannes Hartus poſtquam dies quinq
in terra decubuiſſet, ad equulei cruciatum
ductus eſt, idem factum Henrico Ortono.

Ian. Anno Domini 1581.

3. Chriſtophorus Tomſonus presbyter grauis,
Turrim deductus, eodem ipſo die equuleo ſubie-
ctus eſt.

14 Nicolaus Roſcarocus nobilis laicus equu-
tortus.

15 Ioan. Paſchalis & Harramus Steuens lai-
cus tormentorum metu adducti, vt in pub
conuentu nonnulla contra fidem profiterentur
& nominatim ſe hæreticorum ſacra adire ve
in ſequente die ad aliorum allectationem lib
dimittuntur.

16. Eodem die eodemq́; in conuentu, Odoeus Ho-
tonus Turris præfectus, cum nos militum vi,
eccleſiam pertraxiſſet, publicè proteſtatus
ſe neminem in ſuo caſtro habere, qui libenter ec-
cleſiam proteſtantum non adiret.

29. Ioannes Nicolaus miniſter antea Caluinia-
nus, poſteà fictè Catholicus Roma rediens, vl
ſe offerens ab hæreticis capitur & in Turrim
ijcitur, ad quem miniſtri ſtatim tanquam
eo argumentis acturi, accedunt; ille autem
diem ſtatutum fidem Romanam abiurat, con-
cionatoris munus contra nos aſſumit, liberq́; ſta-
tim dimittitur.

Idem

Idem Nicolaus Suggeſtum cõſcendit, in Rom. Menſ.
Pontif. (cuius expenſis ſe aliquot annis Romæ vi- die.
xiſſe tactitabat) inuecturus, oẽs captiui ad eũ au- Feb.
diendum vi pertrahebantur, quem tamen debac 5.
chantem aliquoties interruperunt, & finita con-
cione communibus vocibus exagitatum, explo-
ſerunt.

8.
Atque ab hoc tempore ad feſtum vſque Pen-
tecoſtes ſequentis, ſingulis Dominicis ac feſtis di- 31.
bus, cuſtodum noſtrorum ac militum manibus,
arrepti fuimus ad conciones hæreticas, quæ à mi-
niſtris ad hoc deſignatis fiebant, audiendas, quos
ſemper è ſuggeſtu deſcententes præſente populo,
mendaciorum conuincebamus, & ad diſputatio-
nem prouocabamus, exclamante interim &
tormẽta minitante Hoptono præfecto, ni tacere-
mus.

Thomas Bruſcous laicus collegij Romani pau- 8.
lo antè alumnus, in porta captus & ad Turrim
adductus in lacu ad menſes 5. detinetur.

Georg. Duttonus laicus ex alio carcere in Turrim 10.
perlatus cruciatuum metu poſt 46 dies hæreticorum
poſtulatis ex parte conſenſit, vt adiret eorum ſacra, licet
apertè profiteretur, ſe ipſorum communionem nunquã
accepturum, ea tamen conditione libertate donatur.

Ioan. Nicolaus iterum parata concione inuectiua,
pulpitum conſcendit, cuius honeſtandi cauſa nonnulli Mar.
proceres aliiq; nobiles aulici, affuerunt, ſed ille tam ine- 19.
ptè ſe geſſit, vt eos puduerit & Cotamus presbyter mi-
ra ſpiritus libertate, grauiſſimè eos officij ſui admonuit,
quæ res mortis ſuæ, deinde accelerandæ cauſa fuiſſe pu-
tatur. Nicolaum tamen omnes ex eo die contempſe-
runt.

Poſt Nicolaum diuerſi miniſtri varijs temporibus 20.
adducti fuerunt, qui nobis viciſſitudine quadam co-

Menſ. ram conuiciarentur, ſingulis enim concionib
die. dum perſuadere nobis volebant, ſeditioſos, rebel
les idololatras, ac perduelles appellabant.

Alexander Briantus presb. ex alio carcer
27. vbi ſiti ferè enectus fuerat, in turrim conijcitur,
compedibusq́; grauiſſimis per duos dies onera
tur. Tunc aciculi acutiſſimi ſub vngues ei im
miſſi fuerunt vt confiteretur quo in loco P. Per
ſonium vidiſſet, quod fateri tamen conſtantiſſi
recuſauit.

6. Idem Briantus in lacum conijcitur, inde
poſt octo dies retractus eſt ad Equuleum, que
paſſus eſt omniũ grauiſſ. hoc ipſo die ſemel, & d
poſtero bis; ex ipſius tamen ore poſt (paulo an
martyr.) audiui, ſe nihil quicquam doloris ſenſiſ
ſe in vltima hac corporis ſui diſtenſione. cum ma
ximè ſæuirent tortores, vt ingentes ei afflictio
nes inferrent.

Iul. Ioannes Paynus presbyter, proditione cuiuſ
14. dam Elioti, quem illi plurimis beneficijs affece
rat, capitur, eadem etiam die Ioannes Shirtu
& Georgius Godſaluus presbyteri comprehenſi
omnes in turrim conijciuntur.

22. Edmundus Campianus Societatis Ieſu pre
byter, eiuſdem Elioti proditione captus, magn
celebritate ad turrim perducitur, inſcriptione
hac maiuſculis literis in galero poſita, Campia
nus Ieſuita ſeditioſus.

Vnà cum Campiano perducti ſunt ad eundem
22. carcerem Thomas Fordus Gulielmus Filbaus, Io
annes Conlintonus presbyteri, Edouardus etiam
Yatus, Edouardus Kaines, Ioannes Cottonus,
Gulielmus Hildesleus, Homfredus Kaines, Phi
lippus Lous, Ioannes Iacobus nobiles Laici, & de
nique

[...]nique Gulielmus Valbinus, & Ioannes Manſel- Menſ.
[...]lus, inferioris conditionis homines Catholici, qui die.
Campiani concionibus interfuerant.

Gulielmus Hartlæus presbyter, & vna cum eo, Aug.
Ioannes Stonerus & Stephanus Brinklerus nobi- 13.
les Laici: quatuor etiam famuli, librorum im-
preſſores, Ioannes Harriſius, Ioannes Harreus,
Ioannes Tukerus & Ioannes Comptonus, vnà cū
prelo comprehenſi, in domo clariſſimæ fœminæ
Dominæ de Stonar, in turrim perducti fuerunt; 13.
quorum poſtremus natura timidior, cum carce-
ris cuſtos educto gladiolo mortem ei minaretur,
niſi Eccleſiam hereticam aditurum ſe promit-
teret, ceſſit, & ea ratione libertatem obtinuit.

Thomas Poundus nobilis Laicus inſignis con- 31.
feſſor, qui multos annos propter fidei confeſſionē
in aliis carceribus vitam egerat, ad turrim dedu-
citur.

Campianus bis clam equuleo tortus, vnà cùm 31.
presbyteris concaptiuis & Laicis Catholicis, im-
paratus omninò producitur ad diſputandum cū
hereticis, in publico caſtri ſacello; ea conditione.
vt nullum argumentum ipſe pro fide Catholica
adduceret, ſed reſponderet antummodò mini-
ſtris impugnantibus.

Habitæ ſunt poſtea aliæ cùm Campiano diſpu-
tationes bis opinor ceu ter, poſtulantibus ita pro-
ceribus ſed priuatim omnino, & non publicè vt
antea: eò quod non parum ſuæ cauſæ nocuiſſe pri-
mas illas diſputationes hæretici intellexerant.

Edmundus Campianus tertio equuleo torque- Octob.
tur poſt diſputationes, hocq; omnium grauiſſimè. 31.
Ioannes Fayrus presbyter eiuſdem equulei 31.
cruciatu vehementiſſimè exagitatus.

Menſ. Edmundus Campianus, Rodolphus Ceruinus,
die. *Thomas Cotamus, Robertus Ionſonus, Lucas Chir-*
No. *bæus, Iacobus Boſgrauius, Edouardus Risthonus,*
14. *presbyteri, & Henricus Ortonus Laicus, ad tri-*
bunal Regium ſiſtuntur, & conceptis verbis de
multorum criminum fictis capitibus accuſantur,
nulla alia defenſionis poteſtate facta, quam vt
vno verbo vel reos vel non reos ſe eſſe dicerent.

16. *Thomas Fordus, Alexander Briantus, Ioannes Shertus, Gulielmus Filbæus, Laurentius Richardſonus, Ioannes Colintonus, Ioannes Hartus presbyteri, eodem planè modò iudicibus præſentati, in carceres reducuntur.*

20. *Edmundus Campianus cum prædictis ſeptem ſocijs iterum ad iudicium perductus; licet nunquam antea ſe inuicem cognouiſſent, nec vnquam omnes in eodē ſe loco vidiſſent; de eiſdem tamen conſpirationum criminibus, qui eodem in loco eodemq; tempore facta fuiſſe fingebantur, ſubornatis teſtibus omnes condemnabantur, mortiſque ſententiam acceperunt.*

21. *Poſtero die Thomas Fordus cum omnibus ſocijs (excepto Colintono) eodem modo morti fuerunt adiudicati. Colintonus verò cùm eſſet condemnandus, nobilis quidam in Anglia illum ſe vidiſſe teſtabatur eodem illo tempore quo hæc conſpiratio Romæ & Rhemis facta dicebatur, quo teſtimonio iudex coactus eſt mortis cum ſententia liberare, licet contra omnem iudicij Anglicani formam, eundem iterum carceribus mancipandum adiudicauerit.*

21. *Poterant alij nonnulli idem pro ſe, quod Colintonus, dixiſſe; præſertim Fordus, quia diutius in Anglia quam Colintonus fuerat, ſed noluerunt*

homi-

homines, Dei martyrium ſuum impedire. Menſ.
Gulielmum Filbæum ad mortem condemna- die.
tum, quòd hilarior ac conſtantior videretur, ma- 21.
nicis ferreis, ad diem vſq; tranſitus afflixerunt.
Alexandro vero Brianto, quòd coronam ſibi ſe-
cretò raſiſſet, vt more ſacerdotis compareret in
iudicio crucemq; ligneam ſibi compoſuiſſet, quàm
ſuum palam ad iudicium ferret, poſt condem-
nationem, compedes ferreos ad biduum iniece-
runt.

Edmundus Campianus Societatis Ieſu, Ro- Dec.
dolphus Ceruinus Collegij Romani, Alexander 1.
Briantus Seminarij Rhemenſis, presbyteri, Re-
ginæ iuſſu è Turri educti, & vimineis cratibus ad
patibulum pertracti, glorioſo martyrio vitam fi-
nierunt.

Anno Domini 1582. Ian.

Ioãnes Hartus presbyter quod ne poſt condē- 11.
nationem hæreticis vlla in re accommodare ſe
vellet, in Lacum dimiſſus eſt ad nouem dies. 23.

Edouardus Yatus nobilis laicus, qui cum Cã-
piano captus fuerat, è turri in alium carcerē di-
mittitur.
Febr.

Georgius Haddocus & Arturus Pittus pres- 7.
byteri comprehēſi, quorum poſterior in lacum cõ-
iectus eſt ad quinque dies.

Antonius Fugatius Luſitanus nobilis, inſignis Mar.
pro fide Catholica zelator poſt duorum annorum 15.
incarcerationem & grauiſsimos equulei tole-
ratus cruciatus, cùm morti eſſet propinquus. (ſe-
nex enim erat & tormentis diffractus) lectica
clam emiſſus, paucißimis poſt diebus animam
Chriſto reddidit. 22.

Robertus Coplæus laicus, in lacum ad dies 7.
conſtitutus.

Menſ. *Ioannes Paynus presbyter iudicibus exhibi-*
die. *tus, & poſtero item die mendaciſſima quadam*
30. *criminatione conuictus, quod Reginam occidere*
31. *voluiſſet, mortis damnationem accepit.*
April. *Ioannes Paynus presbyter Londino eductus*
2. *præclaro martyrio coronatur.*
7. *Gulielmus Hildesleus laicus fidei iuſſoribus*
datis è carcere dimittitur.

Eiſdem ferè conditionibus, Ioannes Stonerus
& Ioannes Cottonus nobiles laici liberantur.

Thomas Alfildus presbyter capitur.

29. *Lucas Kirbæus, & Thomas Fordus presbyteri*
ad mortem condemnati, dum mortem expe-
ctant, compedibus ferreis per triginta dies vin-
Maij. *ciuntur.*
19. *Stephanus Rauſamus presbyter, & Thomas*
Burnus laicus, comprehenduntur & in Turrim
adducuntur.
2. *Thomas Fordus, Ioannes Shirtus & Robertus*
Ionſonus presbyteri martyrio afficiuntur.
30. *Gulielmus Filbæus, Lucas Kirbæus, Lauren-*
tius Richardſonus, & Thomas Cottamus presby-
teri eandem martyrij palmam morte conſecuti
ſunt.
Iul. *Gulielmus Corterus laicus, librorum impreſ-*
19. *ſor poſt aliquot annorum afflictiones in alijs car-*
ceribus, in Turrim deducitur.
23. *Richardus Slackus presbyter capitur, & com-*
pedibus per dies 23. oneratur. deinde in lacum
Aug. *ad duos menſes compingitur.*
14. *Ioannes Getterus iuuenis laicus, ex Gallia ve-*
niens capitur.

Stephanus Rauſamus presbyter in Litileſium
com-

compingitur, vbi manſit decem & octo menſibus Menſ.
ac diebus 13. die.

Prædictus Ioannes Getterus poſtquam Stauin- Sept.
geri filia cruciatus fuiſſet, in lacum ad dies octo 1.
dimittitur, deinde eductus ad Equuleum, grauiſſimè torquetur ad deliquium ferè animæ, in quo ſummo cruciatu cùm iam animam efflaturus videbatur, inſigni vultus lætitia Ieſu nomen inuocabat & tortoribus illudebat.

Gulielmus Hartleius presbyter, & Ioannes 16.
Iacobus, Ioannes Haruæus, Ioannes Harriſius, & Ioannes Tukerus laici ex Turri in alios carceres dimittuntur.

Rodolphus Letherborus mercator, Rothmago 20.
veniens, propter fidem in Turrim conijcitur.

Ioannes Hartus presbyter ad mortem condē- Decemb.
natus viginti dierum compedibus caſtigatur, eò 1.
quòd cuidam Reinaldo miniſtro cōſentire nollet.

Anno Domini 1583.

Ioannes Mundinus presbyter capitur & compedibus ferreis ad dies viginti ſtringitur. Febr.

Ioannes Hartus prædictus propter eandem 16.
offenſionem per quadraginta quatuor dies in la- Iun.
cum conijcitur. 19.

Stephanus Brinklæus nobilis laicus, interceſſi- 24.
one amicorum & fide iuſſoribus datis, poſt duorū annorum incarcerationem dimittitur.

Ioannes Someuilus nobilis laicus Edouardi Octob.
Ardeni clari viri gener, cùm eſſet catholicus, ea 30.
criminatione in Turrim conijcitur, quòd animū habuiſſet occidendi Reginam.

Hugo Hallus presbyter Someruili confeſſarius, triduo poſt & idem Edouardus. Nouemb.
Ardeus Socer eadē de cauſa cōprehenduntur. 4.

Menſ. die. Franciſcus Trogmortonus præclariſsimarum dotum iuuenis, & Ioannis Throgmotoni Equitis aurati primogenitus, accuſatus quòd pro Regina Scotiæ nonnulla tractaſſet comprehenditur, & primo die in Litileſio cuſtodiebatur.

16. Maria Ardena, & Margarita eiuſdem filia, vxores prænominatorum Edouardi Ardeni & Ioannis Someruili; Elizabetha etiam Someruila virgo, ſoror germana eiuſdem Ioannis, in Turrim conijciuntur.

17. Georg. Trogmortonus prædicti Domini Franciſci frater comprehenditur.

23. D. Franciſcus Trogmortonus Equuleo grauiſsimè torquetur & eodem die in lacum dimittitur, eodem etiam die D. Edouardus Ardenus eidem Equulei cruciatui ſubijcitur.

24. Hugo Hallus presbyter Equuleo etiam torquetur.

Decemb. 2. D. Franciſcus Trogmortonus iterum Equuleo ſubijcitur bis eodem die.

16. D. Edouardus Ardenus & Ioannes Someruilus, nobiles laici, Hugo Hallus presbyter. Maria etiam Ardena Edouardi vxor, ad mortem condemnantur.

22. Ioannes Someruilus cùm vix ſanè mentis eſſet, è turri in alium carcerem traducitur, noctéq; ſequenti in carcere ſtrangulatus inuentus eſt an à ſe vel ab alijs, non ita conſtat.

26. D. Edouardus Ardenus ad patibulum eductus, ſuſpendio interemptus eſt, proteſtatus ſe innocentiſsimum eſſe in ijs omnibus quorum inſimulabatur, præterquam quatenus religionis Catholicæ profeſsio crimen eſſet.

Anno

Anno Domini 1584.

Gulielm. Carterus laicus ob libri Catholici
impreſsionem martyrio affectus. Menſ.

Guliel. Shelleius vir clarus & nobilis, Gerua- die.
ſius item Perpointus nobilis ad Turrim perducti. Ian.

Robertus Nutterus presbyter capitur, & poſt 11.
biduum in lacum ad dies 47. coniectus, compe- 18.
des ad dies 43. geſsit, die autem quarto & ſex- Febr.
to poſt apprehenſionem Schauingeri filiam bis 2.
paſſus eſt. 3.
Mar.

Georg. Haddocus, Ioannes Mundinus, Iaco- 4.
bus Fennus, Thomas Hemerfordus, & Ioannes 5.
Nutterus presbyteri, ſententiam mortis accepe-
runt, quorum poſteriores tres in lacu poſt con-
demnationem ad dies ſex compedebus ferreis o- 10.
nerati iacuerunt quouſque omnes martyrio af-
ficerentur.

Thomas Steuenſonus presbyter comprehen- 13.
ditur & humi cubans ſine lecto dies 27. compe-
des etiam geſsit ad dies 39.

Georgius Godſaluus, & Stephanus Rauſamus
presbyteri ex Turri in alios carceres mittuntur. 15.

Gulielmus Brumlumnus & Franciſcus Arde-
mus nobiles laici capiuntur. 22.

D. Franciſcus Trogmortonus nobilis laicus, 23.
morte afficitur, eodem ipſo die ſparſo contra il- Iun.
lum per hæreticos ignominioſo libello. 10.

Thomas Laytonus nobilis laicus capitur, in ac
lacum traducitur. 13.

Thomas Vorthingtonus presbyter capitur, &
in lacu detinetur ad menſes duos, dies tres. 19.

Thomas Barnus presbyter comprehenſus. Aug.

Guliel. Apricius nobilis laicus, in Turrim con- 24.
ijcitur, & ſtatim poſt in lacum ad dies 13. 27.

Gerad.

Menſ. Geruaſius Perpointus nobilis laicus fide iuſſori-
die. bus datis dimittitur, ſed menſe ſequente iterũ
Sep. comprehenditur.

13. Gulielmus Critonus ſocietatis Ieſu, & Patri-
26. cius, Abdæus Presbyter Scoti, cùm in Scotiam
proficiſcerentur, contra omne ius gentium ex
mari in Angliam trahuntur ad carceres.

24. Gulielmus Apricius iterum in lacum conijcitur
ad dies 48.

Oct. Gulielmus Crumlummus in lacũ traditur ad
26. menſes duos, dies verò 24.

No. Robertus Nutterus iterum in lacum compin-
10. gitur menſibus duobus & diebus 14.

Anno Domini 1585.

Iun. Patricius Addæus presbyter Scotus in lacum
4. dimittitur ad dies 4. item fit Gulielmo Crum-
lummo iterum ad dies 7.

7. Gaſpar Haynodus, Iacobus Boſgrauius & Ioan-
21. nes Hartus Soc. Ieſu presb. Chriſtophorus etiam
Tonſonus Arturus Bittus, Robertus Nutterus,
Thomas Steuenſonus, Sichard Slackus, Thomas
Barnus, Thomas Vorthingtonus, decẽq; alij ſa-
cerdotes, & vnus laicus (eramus enim numero
viginti & vnus) cùm nihil tale expectaremus
præcepto Reginæ in nauim impoſiti, inniti planè
in littus Normannicum eiecti fuimus, & non
longè poſt quinquaginta alij, eodem exilij genere
conſecuti nos ſunt, impoſita nobis omnibus ex-
preſſa capitis pœna, ſi vnquàm in patriam re-
uerteremur.

LAVS DEO.

RELIGIOSORVM ET SACERDOTVM *nomina, qui pro defenſione Primatus Romanæ Eccleſiæ, per martyrium conſumati ſunt, ſub Henrico 8. Angliæ Rege, præter laicos & quamplurimos alios; qui pro eadem cauſa bello & alijs modis ſublati ſunt.*

Ioannes Roffenſis Cardinalis.
Abbas Barlinghenſis. Abbas Colceſtrenſis.
Abbas Fontanenſis. Abbas Glaſconienſis.
Abbas Geruienſis. Abbas Riuerius.
Abbas Redingenſis. Abbas Saulienſis.
Abbas VVhallienſis.
Edouardus Bochingus.
Ioannes Deringus. Hugo Richæus.
Richardus Risheus Richardus Malterus.
Henricus Goldus.
Auguſtinus VVebſterus Prior Carthuſianus.
Robertus Laurentius Prior Carthuſianus.
Laurentius Cochus, Prior Dancaſtrenſis monaſterij, & tres monachi, cum illo eadem de cauſa.
Ioannes Mayrus. D. Reginaldus.
Haylus presbyter.
Ioannes Rocheſterus.
Hunfredus Middlemorus.
Gulielmus Exmeus. Iacobus VVarnettus.
Sebaſtianus Nudigatus.
Richardus Berus. Thomas Greneus.
Ioannes Danis. Thomas Ionſonus.
Guilelmus Grenuodus. Thomas Scriuanus.
Robertus Salteus. Gualterus Perſonus.
Thomas Redingus. Gulielmus Hornus.
Guilielmus Onionus. Ioannes Ruggus.
Rector Parochiæ VVandeſuorti.

Anto-

Antonius Brorberus.
Thomas Belchiamus.
Thomas Cortus.
23. alij Franciſcani in varios carceres coniecti vbi mortui ſunt.
Ioannes Foreſtus..
Thomas Abelus.
Edouardus Pouellus.
Richardus Fetherſtonus.
D. Larcus.
Ioannes Irelandus.
Duo ſacerdotes quorum nomina non extant.

Laici.

Thomas Morus antè Cancellarius Regni.
Margareta Comitiſſa Sariſburienſis.
Aegidius Heronus.
Clemens Philpottus.
Germanus Gardinerus.
Ashbeus.

NOMINA PRESBYTERORVM QVI ſub Elizabetha Henrici filia, pro Eccleſiæ Romanæ Primatu, glorioſo martyrio conſumati ſunt.

Thomas Vvodoſius.
Cutbertus Maynus.
Ioannes Nelſonus.
Euerardus Hanſeus.
P. Edmundus Campianus
Rodolphus Ceruinus.
Alexander Briantus.
Thomas Fordus.
Ioannes Shertus.

Robertus

Robertus Ionſonius.
Gulielmus Philbeus.
Lucas Chirbæus.
Laurentius Richarſonus.
Thomas Cottamus.
Ioannes Painus.
Guliel. Laicus.
Richardus Kirckmannus
Iacobus Thomſonus.
Gulielmus Hartus.
Richardus Threlkellus.
Ioannes Mundinus.
Ioannes Nutterus.
Georgius Haddocus.
Iacobus Fennus.
Thomas Emerfordus.
Thomas Alfeldus.
Iacobus Bellus.
Edouardus Tranſamus.
Hugo Talerus.
Vvoodfinus.

Laici pro eadem cauſa mortui.

Thomas Percius Northumbriæ Comes.
Ioannes Soreus I. Doctor.
Ioannes Feltonus Nobilis.
Thomas Sheruodus.
Iacobus Laburnus nobilis.
Ioannes Finchius.
Richardus Vitus.
Ioannes Bodeus.
Ioannes Slaidus.
Thomas Vvebleius.
Gulielmus Carterus.
Marmaducus Bous nobilis.

NOMI

NOMINA EPISCOPORVM QVI in carcere vel in exilio pro eadem cauſa mortui ſunt.

Nicolaus Hethus Archiepiſcopus Eboracenſis & Angliæ Cancellarius.
Edmundus Bonerus Londinenſis.
Ioannes Vitus Vintonienſis.
Cuthbertus Tunſtallus Dunelmienſis.
Ogolthorpus Carliolenſis.
Richardus Pateus Vigornienſis.
Rodolphus Bainus Lichfeldenſis.
Thomas Thurlebeius Elienſis.
Ioannes Polus Petroburgenſis.
Burnus Bathonienſis.
Cuthbertus Scottus Ceſtrenſis.
Turberuilus Exonienſis.
Thomas Vatſonus Lincolnenſis.
Thomas Golduellus Aſſaphenſis.

His addi poſſunt.

Ioannes Fecnamus Abbas Vveſtmonaſterienſis.
Mauritius Chaceus Carthuſianorum Prior.
Catharina Palmera monialium S Brigittæ Prioriſſa.
Elizabetha Creſnera monialium S. Dominici Prior[iſſa].
Item decem Cathedralium Eccleſiarum Decani, & [to]tidem Archidiaconi, & infinitus penè numerus [o]mnium ordinum, ætatum, atque ſexuum, qui [vel] domi per carceres, vel foris per exilium extincti [ac] conſumpti ſunt.

FINIS.

INDEX RERVM PRAECIPVARVM QVAE TRIBVS HISCE NICOLAI SANDERI LIBRIS CONTINENTVR.

A.

Abbates nouem martyres. 156.173

Anglia fidem accipit * 10. *dat tributum Pontifici,* * 10. *quã fidem ſub Henrico tenuit.* 11. 153 *fit ſchiſmatica* 74.249. *reconciliatur* 301. *relabitur* 322. *magnæ ex parte adhuc eſt catholica* 340

Arundeliæ Comes. 430

Audlæus Cancellarius. 81

Anna Cliuenſis 182. *quare repudiata.* 185.189

Articuli ſex Henrici. 151

Anna Bolena filia Henrici* 11.15.16.17.18. *eius luxuria.* 2.3. *inceſtus* 18.147.148. *mater & ſoror eius erant cõcubinæ Henrici.* 17.24.36. *eius deſcriptio.* 17.18. *fit Marchioniſſa* 83. *nuptiæ eius* 84.99. *impedimenta earundem* 20.23.32.88. *ſententia* Pontificis *contra nuptias illas & prolem inde oriundam.* 102.133. *hæretici nuptias has adorant ut fundamentum Euangelij ſui* 89. *iurare coguntur optimates matrimonium & prolem eſſe legitima* 107. *accuſant aliquot* 178. *quales habuerit* Anna *Cliẽtes, & quales in aulam duxerit* 90.91. *inuidia in* Catharinã *mortuam.* 145. Dei *vindicta in illam* 147. *in cuſtodiam conijcitur* 148. *plectitur & quare* 149. *erat Lutherana* 18. *Henricus teſtatur quod non potuerit eſſe uxor ſua* 313. *Thomas Bolenus fatetur non eſſe filiam ſuam* 11.16 *mater Annæ idem teſtatur* 16. *Maria Bolena* 16.20. *Thomas Bolenus fit Baro* 15. *Georg. Bolenus & alij plectuntur propter inceſtum & adulterium cum Anna.* 148

B.

Baconus. 321

Bernardinus Ochinus. 234

Bonuiſi mercatoris Itali charitas. 269
Brianus. 17
Britanni conuertuntur ad fidem quomodo. *14

C.

Campegius legatus in Angliam 32. Acta eius 33. 39. 51. re-uocatur. 56
Campianus 376. 379. capitur 409. martyrium ſubit. 410
Cecilius. 356
Catharina nuptiæ cum Arthuro 2. non erat cognita ab il-lo 3. cum Henrico nuptiæ 4. proles 5. eius mores. 5. libri con-tra & pro eius matrimonio 23. 51. 61. 62. Roffenſis ea de re oratio 50. Mori iudicium 24. Pontificis ſententia 82. & 83. Catharina quid geſſerit in cauſa diuortij 31. 40. 41. 45. &c. eius aduocati qui & quales. 49. excluditur ab aula 90. Reginæ nomine priuatur 103. amici eius puniuntur 104. optat martyrium 136. Foreſti ad illam litera 140. eius ad Foreſtum litera 136. Epiſtola eius ad regem 144. mors 143. virtutes 143. vide Diuortium.
Clerus ab Henrico inuaſus 79. 80. ab Hæreticis in odium raptus 92. defenſus à Moro 94. iurare contra Pontifi-cem cogitur 95. ſubeſt Cromuelo 97. Protectori 228. vi-de Monaſteria, Viſitationes, Epiſcopi & Sacerdotes.
Cranmerus Romam mittitur 58. fit Archiepiſcopus 76. a-ſtutia eius 76. periuriũ 77. mores 77. ſententia fert pro diuortio 98. eius nequitia ſub Edouardo 229. 252. combu-ritur. 291
Cromueli initia 91. Blaſphemia 114. fit Regis Vicarius 151. Canones facit 152. Regem incitat contra Catholicos 161. 162 eius crudelitas 183 184. 185. rogat legem per quã ipſe plectitur. 185. 186. 187

D.

Diuortium tentatur clam 10. 23. 26. palam in ſenatu 11. publicè dolis 11. 13. largitionibus 59. 58. 60. 70. muneri. 28. 35. Romæ 28. 29. 30. 31. &c. iudicialiter in Anglia 31. 34. 40. &c. libri de eo 23. 51. 52. orationes 50. 51. vrgetur à

Volſeo

Volſæo 52.53. *differtur à Campegio* 53. *fautores eius pu-*
niuntur 208
Diſſimulatio vide religio.
Diſputationes 265.266.332
Dudleus fit Baro 226. *fœdifragus* 262. *inſidiatur protecto-*
ctori 261.279. *affectat regnum* 280.282.283. *ſcelera eius*
285. *proditor declaratur* 286. *plectitur* 287. *filij eius con-*
donantur. 287
Dudlai filij comites, vnus Varuicenſis, alter Leceſtrenſis.
287.321.445

E.

Edouardus 157. *fit Rex* 224. *caput Eccleſiæ* 224. 252. 238
corrumpitur à Protectore 230. *inuadit bona Eccleſiæ*
293. *ritus hæreticos inſtituit* 243 244. *Miſſam ab-*
olet 247.248. *viſitat Eccleſias* 253. *agitur de nuptijs e-*
ius 231. *moritur* 282
Elizabetha natiuitas 105. *Baptiſmus* 105. *cuius filia fuit*
dubitatur 105. *iuratur quod ſit legitima* 107. *qui nolunt*
iurare in carcerem mittuntur 107. *declaratur heres re-*
gni 109. *pœnitet Henricum* 150. *Mariæ de illa opinio* 313
iurat in fidem Catholicam 320. *vnctio eius regia* 320.
Caput Eccleſiæ 322 323. *mutat religionem* 329. *viſitat*
Clerum 341. *eius feſta* 344. *regimen* 356. 357. *iuramen-*
tum in primatum eius 320.322.323. *Recuſantium pœna*
322. *Pontifex mittit ad illam* 361. *Epitaphium de ſe ab*
ipſa factum 330. *Legati eius quid faciant* 450. *Excom-*
municatur 368. *Belgicis rebus ſe immiſcet.* 378. *Ferdinã-*
do literæ ad illam 360. *timet ſibi ab omnibus* 419. *nõ cu-*
rat religionem. 419
Exules 268.336.436.437.438
Ethelbertus Rex recipit fidem. *14
Excommunicatio 131.132.368.
Epiſcopi ſequuntur Henricum 108. *timidè ſe opponunt no-*
uitati 248. *conijciuntur in carcerem* 256. *priuantur di-*
gnitate 335. *Pſeudoepiſcopi ſub Edouardo*, 242. *quomo-*
do ſub Elizabetha creati 348. *vxores eorum.* 351.352

F.

Fides, vide religio.
Ioan. Foreſti afflictiones 139. literæ eius. 140. martyr. 163
Franciſcani incarcerantur 107. 161. martyres fiunt. 162

G.

Gregorius Magnus Apoſtolus Anglorum. *10
Gulielmus Alanus præeſt Seminario Rhemenſi 364. eius Apologia pro Seminarijs. 391
Gaſpar Hayuodus. 412
Georgius Bolenus. 149

H.

Hæreſis Anglicanæ turpe initium. 89. 152
Hæreſes propagatæ per fœminas. 320
Hæretici clerum in odium rapiunt 92. ſub Edouardo prodeunt 229. 230. quid primo docẽt 239. 240. incerti ſunt quid doceãt 241. eorũ officia introducta 243. 244. 245. ſtatuũt de nuptijs Sadleri 247. viſitant Eccleſias 252. 253. diſſentiones eorum inter ſe 259. 260. 263. quomodo Rempublicam adminiſtrant 276. Synagogas omnium nationum Londini aperiũt 235. prodigia 276. furta 396 fraudes 399. ſeditiones 155. Pſeudoprophetiſſa 300. Calendarium eorum 282. comburuntur ab Henrico 165. ab Eduardo 263: à Maria 291. eorum ritus & officia in Anglia primò 246. ſecundò 328. tertiò. 243. Clerus eorum quos gradus habet 345. 348. non habent donum caſtitatis 350. 351. veſtitus qualis 353. ieiunia 355. Ad Concilium Tridentinum inuitantur. 36.
Henricus quare ſchiſmaticus *11. opponit ſe Pontifici 74. 79 de matrimonio & diuortio eius 3. 4. 10. 13. 82. 199. 200. 84. 85. 102. Defenſor fidei 14. Cæcus amor eius 21. Excommunicatur 102. ſæuit in Pontificem 110. 111. primatum vendicat 81. factum libris defenditur 112. perſequitur repugnantes 112. 113. &c. excommunicatur 131. 133. Viſitat monaſteria & inuadit bona eorum 137. diruit ea. 137. ducit Catharinam 4. repudiat 98. ducit Annam Bolenam 83. 99. occidit eam 148. proxima die ducit Ianam Seimeram 149. quæ à medicis iuſſu eius laxatur ad partum & ma-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

moritur 157. ducit Annam Cliuenſem 162. 182. repudiat 185. 190. octauo die poſt ducit Catharinam Hauardam. 190. eam occidit 193. ducit Catharinam Parram 194 eius acta contra religionem 166. 167. 173. 184. accipit nomen Regis Hiberniæ 195. Artes ad expilandum populum 203. 204. Eius amicos caſtigat Deus. 206. eius mores 211 mors 215. ſepulchrum 216. teſtamentum 218. 219 ſoboles eius 282. mendacium. 85
Hibernia. 195
Hollandia occupata ab Elizabetha 445. & quare. 346
Hoptonus. 422. 423

I.

Ioannis Nicolai confeſſio. 474
Ioanna Buchera quare combuſta. 263

L.

Laicorum poteſtas in ſpiritualibus 136. 151. 324. 325. 327
Leges contra Catholicos 109. 172. 173. 206. 237. 239. 249. 373. 382. 386. 438.
Latimerus. 230. 259
Libri ſcripti 267. 271. 336. 386. 428. 196
Litera. 114. 119 140. 139. 269. 416. 144

M.

Maria naſcitur 5. eius educatio 6. nuptiæ expetuntur 7. ſpōſalia cum Delphino 7. priuatur dignitate 104. 109. iterum à patre honores ei reſtituuntur 213. eius conſtantia ſub Edouardo 250. 251. inſidias deuitat 282. conclamatur Regina 286. venit Londinum 288. eius nuptiæ 289. clementia 290. pietas 290. reſtituit religionem & loca religioſa inſtaurat 302. 303. 304. mittit ad Elizabetham 315. moritur 318
Martyres 106. 119, 156, 161. 175. 165, 184. 191. 192. 201. 412. 413. 440.
Maria Bolena 16. 20. 24
Miraculum 130 375
Mori ingenium 24. 118. 119 fit regni Cancellarius. 58. non probat diuortium Henrici 52. 4. 55. magiſtratu ſe abdicat 81. ſcribit contra Hæreticos 94. 125. incarceratur 107. eius

ius conſtantia 124.125.126. cauſam dicit & condemnatur 126. poſt ſententiam acta eius 128. Epiſtola ad filiam 128. ad Bonuiſum 269. martyrium 129. ſepultura 129.
Monaſteria viſitantur 137. inuaduntur. 137. 138 172 cura vt non inſtaurentur 179. diſpenſatio de retinendis Eccleſiæ bonis 308. Veſtmonaſterij inſtauratio 307. aliorum 309. monaſtica diſciplina in Anglia 175. 176. 177. Glaſconienſe monaſterium. 175
Monachos proteſtantes deſiderat Elizabetha 341
Miſſa abrogatur 245.328. mulcta audientiũ miſſã. 335.351
Miniſtri vide Hæretici.
Mors Sanderi in Hibernia Anno 1581. *11

N.

Nobiles eximuntur iuramento Primatus 331. decipiuntur ab Elizabetha 329. deſerunt paſtores ſuos 331. præda fiũt Hæreticis 419. miſera nobilium Catholicorum conditio ſub Elizabetha 418. Multi nobiles Catholici profitentur fidem 409. ſæuitur in eos. 418

O.

Officia Eccleſiaſtica ſub Edouardo 244. ſub Elizabetha. 322.

P.

Pagettus Baro. 241.418
Parlamentum 172 mutat religionem 329. facit Epiſcopos 348. decernit de rebus fidei 243.246.322. de matrimonio 246
Paulus tertius. 130.131.132 157.169
P. Perſonius 404.377.80.109 113. & ſeq. 128.160.167
Perſecutio 174.183.184.181.191.201.409. 410.412.436. 437.428.440.452
Petrus Martyr. 234.235.291
Pontifex Romanus diſpenſat cum Henrico 2. eius poteſtas ſpreta 74.322.314.327. capitale eſt ei obedire 109. nomen Papæ deletur vbique 110. acta eius in negotio diuortij 27. 28 31.55
Primatus in Anglia qualibus obtigerit. 222. 223. 230. 151
Poli integritas 59.71. ſcripta 113.296. legatio 158. 159. 295. 302. reconciliat Angliam 304. moritur. 313

Poynetus

Poynetus hæreticus. 273
Proteſtantes vide Hæretici.
Protector Edouardi 226.227.diſcordia cum fratre 259.plectitur. 280
Puritanorum ſecta. 376

R.

Religio quæ ſub primatu Hērici 153.154.155.arma ſumpta pro religione 155 362.ſub Edouardo corrupta 232.249.diſputationes 264 265.332 Exules 268.271.336.421.reſtituta per Mariam 293. 312.corrupta per Elizabetham 320.qualis ſub Elizabetha 322 Et deinceps Catholici primo diſſimulabant 342. mulcta nolentium adire Eccleſiam. 392
Religio vide monaſteria.
Regina Scotiæ 231.venit in Angliam 361.362
Roffenſis fauet Catharinæ 50.51.veneno tentatur 96 decipitur & pœnitentiam agit 97.98 incarceratur 107.eius martyrium 111 eius merita in Rempublicam 111.ſcripta 121,diſciplina. 121

S.

Sacerdotum cōiugia 255. proles 25.351. uxores 352.ſacerdotes Catholici mittuntur in exilium 421 437.426. in quanto honore olim fuerint in Anglia. 453
Sadlerus duxit alterius uxorem. 247
Schiſmatis cauſa *15.1.apertum ſchiſma 74 generale 249 conciliatio 302.relapſus 322.iuramentum ſchiſmaticum 320 ſchiſma inter Mahumetanos. 1
Scholaſtici Doctores contempti. 234
Stephanus Gardinerus. 26
Societas IESV incipit 180. patres veniunt in Angliam 377.379 394.
Seminaria inſtituta. 363.364.366

T.

Thomæ Cantuarienſis monumentum diripitur. 166.167. condemnatur ad tribunal Henrici mortuus. 168
Thomas Bolenus fit Baro. 35

Varamus

INDEX

V.

Varamus. 49.75

VVallia. 6

Volſæi mores 8. *Papatum ambit* 8. 9. *Catharinam quam exagitat* 9.10. *Legatio eius in Galliam* 15. *reditus* 15. *excidit ex gratia Henrici* 56. *exuitur bonis* 58. *eius mors.* 75

Vniuerſitates corrumpuntur 232.236. 237. *viſitantur* 233. *magiſtri eis dantur* 234. *fœminæ permittuntur in Collegÿs* 235. *diſputationes.* 265.266

Viſitationes cleri & collegiorum. 136.233 253.256.257.318.

FINIS.

AD LECTOREM.

Amice Lector abſentia tranſlatoris, amanuenſis inſcitia, & mala manus, ac præpropera feſtinatio expreſſionis, fecerũt vt hoc exemplar aliquantulum incorrectius prodiret. Promittimus, Deo fauente, alteram' editionem caſtigatiorem; interim corrige ſequentia hoc modo.

Errata ſic corrigenda in Sandero.

PAgina 4. lin. 14. Elizabetha pag. 8 l. 29. dignitatis pag. 11. l. 15. tentandum. pag. 12. l. 10. Re pag. 14. l. 9. latæ. pag 15. l. 2. conſtitutos.

Errata in Appendice ſic corrigenda.

PAg. 2. lin. penult. antè p. 3. l. 6. ante iam adde ac, p. 4. l. 11. animos l. 19. impias. l. 24 metuentibus. Anglicanæ. p. 7. l. 10. diuini. p. 8 l. 10. relatas. ibid. l. 20. præclarè. p. 9. l. 23. incæcat⁹. p. 10. l. 7. verũ p. 13. l. vl. Georgius p. 18. l. 1. alius. p. 20. l. 15. qui l. 28. ipſe p. 22. l. 15. mille. p. 25 25. Ciue. 27. l. 20. habitũ & tractatũ iri. p. 29. l. 3. viperæ l. 7. toxicum. p 31. l. 18. veſtibus. p. 34 l. 13. dele eſt. ib. l. 30. Valliſolitano. p. 37. l. 16. obteſtatæ. l. 24. ſe eſſe dele Et oppeterent. p. 45. l. 4 eodem. p. 48. l. 8. ſperarent. l. 9. iri derectum. l. 16 educatæ. p. 49 l. 3. viue. p 51. l. 12. indicatum l. 14. officium. ibid. l. 24. tali p, 52. l. 17. immenſæ. p. 52. l. 2. dele. ac l. 7. duo l. 23. perfugiẽtes. p. 58. l. 2. præſtantia p. 60 l. 12. illa p. 68. l. 22. agitaſſent p. 68. l. 26. dele pro fide Catholica. p. 70. l. 1. conſtituatur p. 72. l. 6. cenſura & diſciplina Eccleſiaſtica p. 73. l. 18. pertinent p. 74. l. 28. Eccleſiaſticæ. p. 78. l. 20. populo p. 79. l. vlt. fore p. 84. l. vlt vocari. p. 85. l. 1. nulli p. 103. l. 12. illa p. 106. l. 29. derelictos p. 107. l. 22. imperatore p. 113 l. 9. pręſitum p. 116. l. 7. effecit p. 117. l. 19. prauis p. 118. l. 21. profectus p. 119. l. 16. obſtinatione l. 22. dele m. p. 120 l. 15. Sanctiſſime l. 20. erga p. 122. l. 21. ea quæ p. 124. l. 22. epulis ibid. reficientes. p. 125. l. 34. diſſolutorum ibid. adde; eam fore p. 131. l. 26. habitum & affectum iri p. 132. l. 71 regina p. 113. l. 27. immitando p. 136. l. 4. indicatur p. 139. l. 9. facinoroſi p. 141. l. 13. valore p. 142. l. 12. ante nos, adde, per p. 143. l. 16. marchio p. 144. l. 28. cum p. 156. l. 1 facere p. 160 l. 21. Valladolid lege Valliſolitano. l. 30. Seuillarum lege Hiſpalenſe.

F I N I S.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN